

TARBIJAVAIIDLUSTE KOMISJONI OTSUS

Asja number 19-1/25-08517
Otsuse kuupäev 21.09.2025
Komisjoni koosseis Mihkel Kivisalu

Tarbija
Kaupleja Käimlarent OÜ (12240979)

Tarbija nõue Arve tühistamise nõue

Resolutsioon:

1. Tarbija avaldus rahuldada osaliselt. Tunnistada kehtetuks kaupleja esitatud arve „uue rendiperioodi“ täiskuu tasu osa ulatuses. Kohustada kauplejat esitama parandusarve, milles renditasu arvestatakse proportsionaalselt päevade kaupa ajavahemiku eest alates esialgse rendiperioodi lõppemisest kuni käimla äraveo kuupäevani, kuid mitte rohkem kui 3 tööpäeva alates tarbija esimesest kirjalikust lõpetamistest.
2. Jätta jõusse arvel kajastatud äraveo (ja kui tegelikult teostati, siis lõputühjenduse) tasu, kuna need on renditingimuste kohaselt eraldi tasulised ning teenus osutati.
3. Ülejäänud osas jätta tarbija taotlus rahuldamata.
4. Komisjoni otsus täidetakse 30 päeva jooksul, arvates selle Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti veebilehel avaldamise päevale järgnevast päevast. Kui vaidlevad pooled ei nõustu komisjoni otsusega, on neil õigus pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Asjaolud:

Avalduse kohaselt tellis tarbija kaupleja e-poest käimla rendi üheks kuuks koos transpordi ja kindlustusega. Kaupleja ei viinud käimlat peale rendiperioodi lõppu minema, mistõttu tarbija kirjutas kauplejale, kas käimla on ehk unustatud. Seepeale tuli kaupleja esindaja ja viis käimla ära. Pärast seda esitas kaupleja tarbijale uue arve uue rendiperioodi ja transpordi eest, kuigi tarbija oli tellinud ja juba tasunud ühe kuu rendi ning transpordi eest. Tarbija nõuab täiendavalt esitatud arve tühistamist, sest ta ei ole soovinud pikemat rendiperioodi ning transpordi eest on juba tasutud.

Kaupleja seisukoht:

Kaupleja on vastanud, kuid keeldub tarbija nõude rahuldamisest.

Kaupleja selgitab, et tarbija rentis nende e-poest välikäimla ning tellimuse vormistamisel kinnitas, et on nõus rendi- ja paigaldustingimustega. Kaupleja toob välja, et e-poes ei ole võimalik tellimust

esitada ilma tingimustega nõustumiseta. Renditingimustes on selgelt kirjas, et tellija peab käimla äraveo tellima vähemalt 3 tööpäeva ette ning kui ta ei avalda soovi rendilepingu lõpetamiseks, pikeneb leping automaatselt. Transpordi eest tasutakse tellimuse ajal, kuid äravedu ja lõputühendus lisatakse alles lõpparvele, mis on klientide huvides, kuna ehitusprojektide kestvus võib olla pikk ning tellijal on võimalus käimla ise tagasi tuua ja äraveo kulusid säästa.

Kaupleja lükkab tagasi tarbija süüdistused logiseva aiavalgusti vahetuse osas, märkides, et käimla kõrval olid äraveo ajal ehitusmaterjalid ja tööriistad ning hiljem need olid juba eemaldatud, mis viitab sellele, et käimlat kasutati kogu perioodi vältel. Kaupleja leiab, et ei ole usutav, et tarbija hoiaks mitu nädalat välikäimlat, mida ta tegelikult ei vaja. Kaupleja lisab ka rendi- ja müügingimuste faili täiendava tõendusmaterjalina.

Tarbija ei nõustu kaupleja seisukohaga ja selgitab, et kinnitus tellija nõusolekust tingimustega on tellimuse kinnituses toodud toote nimetuse real, mis tema hinnangul ei ole sama mis tingimustega nõustumine. Ta toob välja, et kaupleja kodulehel on kasutusel "Check Box" funktsioon, mitte "radio nupp", nagu kaupleja arendaja vastuses viidatud, ning väidab, et kaupleja arendaja selgitus ei ole usutav ega korrektselt esitatud. Tarbija toob ka välja, et kaupleja väide GDPR-st, mis väidetavalt keelaks kasutaja andmete töötlemise ilma nõusolekuta, ei ole tema hinnangul tõene, kuna tellimuse esitamisel on tellimuse logimine ja tingimustega nõustumine lubatud. Samas avaldab tarbija muret selle üle, kuidas kolmas osapool pääseb tema isikuandmeid töötlemata ilma tema nõusolekuta ning kinnitab, et ta ei ole nõustunud isikuandmete töötlemisega Käimlarent OÜ poolt.

Tarbija tunnistab, et ta ei ole renditingimustega tutvunud, kuna lootis kaupleja aususele ja uskus, et tasub ainult tellitu eest, kuid kaupleja esitas talle hiljem lisaarve teenuste eest, mida ta ei ole tellinud ega ole need ka hinnakirjas. Lisaks lükkab tarbija kategooriliselt tagasi kaupleja väite, et ta on põhjendamatult süüdistanud kauplejat aiavalgusti rikkumises ning lisab selle tõestuseks videofaili, mis näitab, kuidas kaupleja esindaja valgustit vigastas. Ta jätab komisjoni otsustada, kas see teadlikult esitatud vale väide peegeldab kaupleja üldist suhtumist ausasse kauplemisse.

Mis puudutab kaupleja väidet hoovis olnud tööriistade kohta, siis tarbija ei näe nende seost välikäimla rendiperioodi ega vajadusega, tuues välja, et remont objektil kestab veel praegugi ja tööriistu on hoovis vahel veel näha. Tarbija rõhutab, et tema soov oli tellida välikäimla kuuks ajaks, kuna objektil puudus WC esimsel korrusel.

Lõpuks palub tarbija endiselt kauplejal krediteerida arve, millel on teenused, mida ta ei ole tellinud.

Komisjoni põhjendus:

Lepingu liigina on tegemist võlaõigusseaduse (VÕS) § 339 jj kohase rendilepinguga, mille kohaselt kohustub rendileandja (kaupleja) andma rentnikule (tarbijale) ajutiseks kasutamiseks asja (välikäimla) ning rentnik maksma selle eest renti. Antud juhul on leping tähtajaline (üks kuu), kuid kaupleja tüüptingimused näevad ette automaatset pikendamist, kui rentnik ei anna 3 tööpäeva etteteatamist äraveoks, ning eraldi arveldust äraveo ja lõputühenduse eest. See vastab rendilepingu olemusele, kus rendileandja võib sätestada pikendamise ja lisakulude tingimused (VÕS § 340 lg 2 põllumajandusliku rendi analoogia, kuid siin rakendatav üldistele

rendilepingutele), kui need on lepingu osaks. Vaidluse keskmes on, kas kaupleja tüüptingimused (rendingimused, paigaldustingimused) said lepingu osaks, ning kas need on kehtivad ja proportsionaalsed. Kohus peab poolte esile toodud asjaoludest lähtudes omal algatusel kontrollima, kas vaidlusalune leping on sõlmitud tüüptingimustel või mitte ning kas see asjaolu võis mõjutada lepingus sätestatud tingimuste kehtivust (vt Riigikohtu otsus asjas nr 2-20-14179/52, p 15). Komisjon kohaldab seda ka analoogia korras.

Vastavalt VÕS §-le 37 lg-le 1 saavad tüüptingimused lepingu osaks ainult juhul, kui tingimuse kasutaja enne lepingu sõlmimist või sõlmimise ajal neile kui lepinguosale selgelt viitas ja teisel lepingupoolel oli võimalus nende sisust teada saada (vt Riigikohtu 23. märtsi 2011. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-2-11, p 13). VÕS § 37 lg 1 teise lause kohaldamisel tuleb lähtuda sellest, kas keskmine mõistlik kasutaja võis lepingu sõlmimise viisist tulenevalt eeldada, et niisugused kasutajatingimused on olemas (vt Riigikohtu otsus asjas nr 2-20-14179/52, p 15). Lepingu sõlmimine toimus veebikeskkonnas (kaupleja e-pood <https://kaimlarent.ee/pood/>), kus tarbija valis toote "KÄTEPESUGA VÄLIKÄIMLA EHITUSELE". Tellimisvormis (ekraanipilt) on checkbox "Nõustun renditingimuste ja paigaldustingimustega", mis moodustab selge viite tüüptingimustele enne lepingu sõlmimist. Tingimused on saadavad avalikult kodulehel viidetena. Kaupleja kinnitab, et tellimust ei saa esitada ilma nõustumiseta, ning tingimused on kättesaadavad kodulehel. VÕS § 37 lg 1 mõlema alternatiivi puhul peab olema täidetud eeldus, et kostjal oli võimalus tüüptingimuste sisust teada saada. Määrav ei ole tingimuste sisuga tegelik tutvumine, vaid võimalus nende sisust teada saada ehk võimalus nendega tutvuda (vt ka Riigikohtu 23. märtsi 2011. a otsus tsiviilasjas nr 3-2-1-2-11, p 13) (vt Riigikohtu otsus asjas nr 2-17-124505/53, p 14). Seejuures ei tulene seadusandlusest (mh võlaõigusseadusest) arvutivõrgu abil lepinguid sõlmivatele ettevõtjatele kohustust pidada üksikasjalikke logisid. (vt Riigikohtu otsus asjas nr 2-17-124505/53). Eespool nimetatud ei tähenda, et arvutivõrgu abil lepingute sõlmimise asjaolusid, mh tüüptingimustega seonduvat, oleks võimalik tõendada üksnes kõikehõlmavate süsteemilogidega. Ei ole välistatud tüüptingimuste kasutaja võimalus tõendada VÕS § 37 lg-s 1 sätestatud eelduste täidetust muude tõenditega (vt Riigikohtu otsus asjas nr 2-17-124505/53, p 14.2).

Antud juhul ei ole esitatud süsteemiloge, kuid tüüptingimuste kättesaadavust tõendavad muud tõendid: ekraanipilt näitab checkboxi nõusolekuga, kaupleja kinnitab selle kohustuslikkust, ning tingimused on lisatud tõendusena (automaatne pikendamine, 3 päeva etteteatamine, eraldi arveldus äraveole). Keskmine mõistlik tarbija, kes sõlmib rendilepingu e-poes, võib eeldada selliste tingimuste olemasolu, kuna tegemist on standardse renditeenusega, kus pikendamine ja lisakulud on tavapärased (nt ehitusprojektide pikkus). Kaupleja arendaja selgitusest nähtub samuti, et et nõusolek oli nõutav. GDPR-väide ei ole relevantne vaidlusele, kuna leping hõlmab andmetöötlust tellimuse täitmiseks (VÕS § 76 jj), ning tarbija andmed olid vajalikud rendiks.

Tüüptingimuste sisu osas: Automaatne pikendamine ja etteteatamine on proportsionaalsed (VÕS § 42 jj, mitte üllatavalt ebasoodsad). Esitatud tingimuste kohaselt (a) tuleb äravedu tellida vähemalt 3 tööpäeva ette; (b) kui lõpetamise soovi ei avaldata, pikeneb leping automaatselt; (c) äravedu ja lõputühendus lisatakse lõpparvele. Need tingimused ei ole oma laadilt üllatuslikud rendilepingute kontekstis ning tarbijal oli objektiivselt võimalus nendega tellimise ajal tutvuda. Tingimused on seega kehtivad ja tarbija suhtes kohaldatavad. GDPR-i väited ei mõjuta lepingu pikenemist ega tasukohustust; andmetöötluse õiguspärasust hinnatakse eraldi menetluses.

Komisjon hindab ka, et kas kauplejal oli õigus võtta „uue rendiperioodi“ tasu täiskuu ulatuses?

Siin tuleb kohaldada läbipaistvuse ja tarbija kahjuks mitte-tõlgendamise põhimõtteid. Kuigi toote hinnakirja kuvand rõhutab „60 € + KM kuu“, ei ole esitatud tõenditega üheselt kinnitatud, et tarbijale oleks enne lepingu sõlmimist selgelt ja teatavaks tehtud, et: rendiarvestus pikenemise korral toimub ainult täiskuu kaupa (mitte proportsionaalselt päevade järgi), ja isegi siis, kui tarbija teatab kohe, et ta ei soovi pikendust, arvestatakse kogu järgmine kuu. Kuna selline piirang on tarbija jaoks oluline ning võib oluliselt suurendada kulu, peab see olema sõnaselgelt ja arusaadavalt välja toodud. Tõendamiskoormus on siin tingimuste kasutajal. Esitatud materjalidest ei nähtu, et täiskuu-arvestus oleks olnud tarbijale eriliselt esile tõstetud.

Seetõttu kohaldab komisjon tüüptingimuste tõlgendamise reeglit: ebaselgus lahendatakse tingimuste kasutaja kahjuks. Praktikast tähendab see, et kaupleja võib arvestada lisarenti üksnes proportsionaalselt ajavahemikule: alates algselt tasutud rendiperioodi lõppemisest kuni käimla äraveoni, kuid mitte kauem kui 3 tööpäeva pärast tarbija esimest kirjalikku teadet lepingu lõpetamise soovist (sest tingimused nägid ette 3-päevase etteteatamise).

Kui tarbija teatas lõpetamisest pärast perioodi lõppu, tekib tal kohustus tasuda vähemalt need päevad, mis jäävad 3 tööpäeva etteteatamistähtaja sisse; täiskuu lisarendi nõue ei ole tõendatult ja selgelt kokku lepitud ning on ebaseproportsionaalne.

Otsuse lähtepunktiks on VÕS § 37 ja Riigikohtu praktika: tüüptingimused said lepingu osaks, sest kaupleja viitas neile selgelt ning tarbijal oli võimalus nendega tutvuda (2-17-124505/53, p-d 14, 14.1, 14.2; 2-20-14179/52, p 15; 3-2-1-2-11, p 13). Täiskuu lisarendi nõue ei olnud tarbijale piisava selgusega ette näidatud; ebaselgus tõlgendatakse tingimuste kasutaja kahjuks.

Äraveo (tagasitransport) ja lõputühjenduse tasu osas märgib komisjon, et tingimused nägid ette, et kohaletoomise (edasi-transpordi) tasu makstakse tellimisel, äravedu ja lõputühjendus lisatakse lõpparvele. Teenus osutati (käimla viidi ära). Seega on äraveo ja lõputühjenduse tasu põhimõtteliselt õigustatud. Kui hinnakirja-viide oli tellimise hetkel olemas ja tarbijal oli võimalus see avada, ei ole tarbija väitel, et „hinnakirjas puudus“, kaalu, mis lükkaks ümber kaupleja esitatud tingimused.

Aiavalgusti rikkumine ja sellega seonduv kahju hüvitamine ei ole käesoleva rendi- ja tasuvaidluse lahendamiseks õiguslikult asjakohane; kui tarbijal on kahjunõue, võib ta esitada selle eraldi korras.

TKS § 60 lg 2 järgi kui pooled komisjoni otsusega ei nõustu ja seda ei järgi võivad nad pöörduda sama vaidluse läbivaatamiseks maakohtusse.

Mihkel Kivisalu

/allkirjastatud digitaalselt/